

AdV'nin¹ Tezler Belgesi²

Çeviren: Erol KÖKTÜRK³

¹ **Çevirenin Notu 1:** Federal Almanya'da her eyaletin, “resmi harita ve kadaströ işleri” ile ilgili temsilcileri yanında, askeri coğrafya hizmetlerince temsil edilen Federal Savunma Bakanlığı, Ulaşım, Bayındırlık ve İskan Bakanlıkları, İç İşleri Bakanlığı ve sürekli katılımcılar olarak, üniversiteler, öğretim ve bilimsel mesleki araştırma kurumları üyeleri ile oluşturulan AdV (**Arbeitsgemeinschaft der Vermessungsverwaltungen der Länder der Bundesrepublik Deutschland**= Federal Almanya Cumhuriyeti Eyaletleri Harita ve Kadaströ Kurumları Çalışma Birliği), *tüm Alman resmi “harita ve kadaströ dairelerinin” çalışmalarında amaç birliği, yöntem birliği ve eşgüdüm sağlama görev, yetki ve sorumluluğunda olan bir kurumdur.*

Bu çalışma birliği, ilk olarak Ekim 1949'da İngiliz ve Fransız işgal bölgelerinde bulunan harita ve kadaströ dairelerinin katılımı ile oluşturulmuş, daha sonra diğer eyaletlerin ve birleşmeden sonra, o zamanki adı ile Doğu Almanya eyaletlerinin katılımı ile genişletilmiştir.

AdV, eyalet içişleri bakanları ve senatörlerinin sürekli konferansının yönetimindedir.

AdV'nin organları, genel kurulu ve başkanlıktır.

AdV'nin değişik görevleri arasında, özellikle aşağıdaki görevleri ilgi çekmektedir:

- Jeodezik temel altyapının, ülke topografik alımının, resmi topografik-kartografik bilgi sisteminin, topografik ülke haritalarının ve kadastronun oluşturulmasında, korunmasında ve geliştirilmesinde birliği sağlamak için öneriler geliştirmek ve bağlayıcı kuralları düzenlemek,
- İlgili yasa önerilerinin hazırlanmasında görüş bildirmek,
- Birden fazla eyaleti ilgilendiren sorunların ortaklaşa çözümü için önlemlerin alınmasını sağlamak,
- Organizasyon, personel, eğitim ve sınav, ücret ve hizmet sunumunda önerilerde bulunmak,
- Yakın meslek organizasyonları ve jeodezik eğitim ve araştırma kurumları ile işbirliği yapmak,
- Avrupa Birliğinde ve uluslararası kurumlarda resmi Alman Harita Birliğini temsil etmek, dış ülkelerle işbirliği yapmak ve gelişmekte olan ülkelere mesleki yardımda bulunmak.

Özel mesleki sorunların kapsamlı çözümü ve sürekli toplantının desteklenmesi için aşağıdaki çalışma grupları kurulmuştur:

Almanya'da harita ve kadaströ açısından Arazi Bilgi Sistemi (Land Information System-LIS)'nin uygulamaya konulmasında ilk girişim olarak, var olan kayıt ve harita takımlarının sayısal bir “mekansal temel bilgileri”ne (Geobasisdatenbestand) dönüştürülmesi ele alınmıştır. Böylece devlet kurumlarının bilinen görevlerini yerine getirmeleri yanında, istek üzerine diğer kullanıcı çevrelerin temel bilgilerinin (Basisdaten) karşılanması amaçlanmıştır. Bu düşünce ile 3 temel bilgi sisteminin oluşturulması öngörülmüş: 1973 yılında, “Otomatikleştirilmiş Tapu Sicilli (Automatisiertes Liegenschaftsbuch-ALB); 1975 yılında “Otomatikleştirilmiş Taşınmaz Kadaströ (Automatisiertes Liegenschaftskataster - ALK)”, 1985); 1985 yılında, “Devlet Topografik-Kartografik Bilgi Sistemi (Amtliches Topographisch-Kartographisches Informationssystem –ATKİS). Bu öngörü doğrultusunda AdV, tüm eyaletlerde bu sistemlerin oluşturulmasının başlatılmasına karar vermiştir. Günümüzde bu sistemler, “Alman Geobasisdaten-Alman Mekansal Temel Bilgileri) adı altında birleştirilmektedir.

AdV bünyesinde, özel mesleki sorunların kapsamlı çözümü ve sürekli toplantının desteklenmesi için aşağıdaki çalışma grupları kurulmuştur:

- Mekansal Çalışma Grubu (Raumbezug, AK RB)
- Geotopografik Çalışma Grubu (Geotopographie, AK GT)
- Kadaströ Çalışma Grubu (Liegenschaftskataster, AK LK)
- Enformasyon (İletişim Tekniği) Çalışma Grubu (Informations- und Kommunikationstechnik, AK IK)

²<http://www.adv-online.de/exteng/binarywriterservlet?imgUid=fa1403cb-3c4b-69fe-ebc4-f19f08a07b51&uBasVariant=22222222-2222-2222-222222222222> web sayfasında “**Thesenpapier der AdV**” özgün adıyla yayınlanan metnin çevirisidir.

³ Prof. Dr., Kocaeli Üniversitesi, Harita Mühendisliği Bölümü.

Kamu Ölçmelerinin İlkeleri

Önsöz

Önem	Tanıtlama	Standart	Gelişme
<ul style="list-style-type: none"> • Kamu Ölçmeleri, Mekansal Temel Bilgi Sisteminin Altyapısını Oluşturmaktadır. • Mekan İlintisinin Temeli, Entegrasyon İçin Gerekli Koşulları Yaratmaktadır. • Kamu Ölçmeleri Mülkiyeti Güvenceler • Taşınmazlar Kadastrosu, Kamu-Tüzesi Kararlarını Dokümante Etmektedir. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kamu Ölçmeleri: Devletin Görevi • Görev Algısı: Ölçme ve Kadastro Kurumları • Mekansal Temel Bilgi Sistemi: Mekansal Uzmanlık Bilgi Sistemleri İçin Temel • Kamuoyu: Mekansal Temel Verilerin Temel İlkesi • Birlikte Sorumluluk: Üçüncü Kişilerin Yükümlülüğü 	<ul style="list-style-type: none"> • Temel (Baz) İşlev, Tekdüzeligi Gerek-tirmektedir. • Kalite Güvencelenmelidir. • Standartlar Açıkça Ortaya Konulmalıdır. • Mekansal temel veriler, güncel ve bütün olarak yürütülmelidirler. • İdari Usul Hukuku Önemli Bir Dayanak-tır 	<ul style="list-style-type: none"> • Taşınmazlar Kadastrosu ve Ülke Ölçmeleri Sürekli Geliştirilmelidir • Kullanım İlkesi Ters Dönmekte, Kullanıcı Sorumluluğu Öne Çıkmaktadır • Diğer Kurumlar Verilerin Elde Edilmesini Kolaylaştırmalıdır. • Mekansal Temel Verilerin Kapsamlı Kullanımı Güvencelenmelidir.

Kamu Ölçmelerinin İlkeleri

Kamu ölçmelerinin ilkeleri, devlet görevlerinin algılanması için güncel reform çabalarına eklenmelidir. Bu ilkeler, Almanya'da kamu ölçmelerinin çekirdek görevlerini tanımlamaktadırlar ve bundan başka, bunların sürekli geliştirilmesi için altlıkları oluşturan hedefleri de göstermektedirler. Bu ilkelere, kamu ölçmeleri verilerinin ve bilgilerinin önemleri ve değerleri temelinde fark edilmesine, diğer uzmanlık alanlarının var olan çok yönlü me-

kansal verilerine ortak bir temel yaratılmasına, etkin ve doğal kaynakları koruyan bir çevrenin mekansal bilgilerle desteklenmesine de katkı sağ-lamaları gerekir.

1. Önsöz

Alman kamu ölçmeleri, devletin sosyal, kültürel ve ekonomik yönden gelişmesi, toprak üzerinde ana-

yasal mülkiyet güvencesinin sağlanması ve mekana ilişkin devlet görevlerinin karşılanması (örn. ülke savunması) için temel ana işlevleri yerine getirmektedir.

Anayasanın yetki düzenlemesine göre, eyaletler yetkilidirler. Bu çerçevede, eyaletler, içinde devletin de rolü bulunan Federal Almanya Cumhuriyeti Eyaletleri Harita ve Kadastro Kurumları Çalışma Birliği (AdV) üzerinden, genel devlet sorumluluğuyla, kamu ölçmelerinin daha yüksek çıkarlarının gözetilmesini sağlarlar.

Ülke ölçmeleri ve taşınmazlar kadastro su tarafından temsil edilen kamu ölçmeleri, yasal buyruklara uygun olarak, yeryüzeyinin görünüş biçimlerinden (geo-topografya) taşınmazların ve taşınmaz-

larla ilgili hakların sınırlandırılmasına kadar (taşınmazlar kadastro su) temel verileri saptar, doküman eder; yanı sıra tekdüze bir jeodezik mekan ilintisini kullanıma sunar. Tüm bu veriler mekansal temel veriler olarak tanımlanır. Bunlar bir bilgi sisteminde (mekansal temel bilgi sistemi) yürütülür. Bu bilgi sisteminden önemli temel konum verileri ve tekdüze bir mekan ilintisi, kendi özgün görevleri için kullanıcıların yararlanmasına sunulur.

Mekansal temel veriler ve bunlardan türetilen bilgiler ve ürünler, politik kararlar, mülkiyet güvencesi, diğer hukuksal alanlar, yönetimin planlanması ve uygulanması, devletin ekonomik gelişmesi için merkezi bir öneme sahiptirler.

2. Önem

<p>➤ Kamu Ölçmeleri, Mekansal Temel Bilgi Sisteminin Altyapısını Oluşturmaktadır.</p>	<p>Mekansal temel veriler, mekana ilişkin diğer uzmanlık verileri (mekansal uzmanlık verileri) için ortak temeli oluşturmaktadırlar. Eğer mekansal temel veriler tüm kullanılabilir mekansal uzmanlık verileriyle entegre edilebilir ve bağlanabilir ise ve eğer bunun üzerine kurulan “mekansal veri altyapısı” yaratılırsa, en uygun kullanım olanakları ve ekonomik potansiyeller oluşturulabilir. Böylece farklı uzmanlık alanlarının mekansal verileri, ekonomik olarak çeşitli sorun çözümlerinde kullanılabilir.</p>
<p>➤ Mekan İlintisinin Temeli, Entegrasyon İçin Gerekli Koşulları Yaratmaktadır.</p>	<p>Yalnızca tekdüze bir jeodezik mekan ilintisi temeli, çeşitli mekansal verilerin etkin ve kesişme ya da yineleme olmayan birlikteliği için gerekli koşulları yaratır. Bu, kamu ölçmeleriyle sağlanır.</p>
<p>➤ Kamu Ölçmeleri Mülkiyeti Güvenceler</p>	<p>Taşınmazlar kadastro sunda ülke genelinde ve tüm araziye kapsayan taşınmaz dökümü (parseller ve yapılar), toprak üzerindeki mülkiyet güvencesinin (Alman Anayasası, m. 14), öze ilişkin bütünlüğü bölüdür.</p> <p>Taşınmazlar kadastro su, tapu sicili sistemi anlamında, “taşınmazların resmi sicili”dir ve bundan dolayı mülkiyet dökümlemesinin temel bütünlüğü parçasıdır. Taşınmazlar kadastro su, taşınmaz ölçümleriyle, bunların belgelere aktarılmasıyla ve bunlar üzerine yapılandırılan altlıklarla, yeni mülkiyet dayanağı için koşulu yaratmaktadır.</p> <p>Mülkiyeti güvenceleyen öge (sınır barışı) olarak sınır noktalarının (işaretleme) temel kamusal betimlemesi, hem özel hem de kamusal yarar alanında bulunmaktadır.</p>
<p>➤ Taşınmazlar Kadastro su, Kamu-Tüzesi Kararlarını Doküman Etmektedir.</p>	<p>Taşınmazlar kadastro su, toprağa ilişkin vergilemenin ve taşınmazlara ilişkin diğer harçların ve ödeme paylarının temelidir. Taşınmazlar kadastro su, toprak derecelendirme sonuçlarını da gösterir.</p> <p>Bundan başka taşınmazlar kadastro su, diğer özel hukuk kararlarının bildirimli olarak yürütülmesi olanağını da sunmaktadır.</p>

3. Tanıtılma

<p>➤ Kamu Ölçmeleri: Devletin Görevi</p>	<p>Kamu ölçmelerinin görevleri, devletin görevleridir. Bu görevler, özgün devlet görevlerinin bilinen kataloguna aittirler ve bundan dolayı egemenlikle ilgili görevlerdir; bu görevler bir düzen ve birlik yaratırlar.</p>
<p>➤ Görev Algısı: Ölçme ve Kadastro Kurumları</p>	<p>Ülke ölçmeleri ve taşınmazlar kadastro su, bu amaçla yapılması gereken ölçülerle birlikte, kendi bütünlüklerinde bir görev birliği oluştururlar; bu, ölçme ve kadastro kurumlarının yükümlülüğündedir.</p>

	Taşınmazlar kadastrounun yaşatılması amaçlı ölçmelerde, kamu adına yetkilendirilmiş harita mühendisleri ve gereken durumlarda nitelikli diğer kamusal ölçme kurumları rol üstlenirler. Ancak bu durumun eyaletlerin yasa koyucuları tarafından tanımlanmış olması gerekir. Bu, ülke ölçmeleri verilerinin elde edilmesinde de geçerlidir.
➤ Mekansal Temel Bilgi Sistemi: Mekansal Uzmanlık Bilgi Sistemleri İçin Temel	Uzmanlık bilgi sistemleri mekansal temel bilgi sistemine dayanıyorsa, bu durumda, mekansal temel verilerin tekdüze kullanılabilirliği ve güncelliği üzerinden çeşitli uzmanlık alanlarının mekansal uzmanlık verilerinin sorunsuz olarak birbirleriyle bağlanabilmeleri ve böylece kapsamlı ve etkin biçimde kullanılabilmesi sağlanmış demektir. Bunun için mekansal temel verilerin etkili bir sunumu gerekir.
➤ Kamuoyuna Açıklık: Mekansal Temel Verilerin Temel İlkesi	Mekansal temel veriler, ilke olarak kamuoyunun kullanımına hazır olmalıdır; böylece bu veriler kamusal bir mekansal temel bilgi sisteminin istemlerine yöneltilmiş olurlar. Yasal koruma hükümlerinin özellikle göz önünde tutulması gerekir. Belli kullanıcı profilleri için, kişilere ilişkin verilerin (gerçek kişilere ilişkin veriler) verilmesinde inandırıcı bir ilintinin kanıtlanması gerekir; veri koruma tüzeti hükümleri özel yasalarla düzenlenmektedir.
➤ Birlikte Sorumluluk: Üçüncü Kişilerin Yükümlülüğü	Kamu ölçmeleri görevlerinin yerine getirilmesi, bireyin hak ve özgürlük alanına karışmayla bağlantılıdır. Önlemlerin benimsenmesi (taşınmaza girilmesi, işaretlerin konulması ve sökülmesi) ve belgelerin sunulması için özel düzenlemelerin yapılması gerekir. Mekansal temel verilerin amaç bağı ile bunların çoğaltılmasının, elden geçirilmesinin, yayınlanmasının ya da üçüncü kişilere verilmesinin yasal bir koruma altına alınması gerekir. Genel düzene aykırılıkların yerinin ve kapsamının saptanması gerekir.

4. Standart

➤ Temel İşlev, Tekdüzeliliği Gerektirmektedir.	Mekansal temel verilerin belirleyici önemi bakımından, tekdüzeliğin ve standartlaşmanın en üst düzeyde güvencelenmesi gerekir. Bu, bunun kullanıcılar için kaçınılmaz olmasından daha öte bir şeydir. Çünkü kamu ölçmelerinin verileri, bilgileri ve ürünleri yalnızca ulusal sınırlar içinde değil, bu sınırları da aşarak kaynaşmış bir Avrupa'da sorunsuz olarak kullanılmalı ve zorluklar yaşamaksızın diğer verilerle birlikte yürütülebilmelidir.
➤ Kalite Güvencelenmelidir.	Kamu ölçmeleri, toplum yararına ve kullanıcı gereksinmelerine yöneltilmiş bir kaliteyi gerekli kılmaktadır. Kaliteye, güncelliğin ve tamlığın yanı sıra, özellikle güvenilirliği, homojenliği ve yinelenmemişliği de eklemek gerekir. Nitelik ölçütlerine uyulması, kamu ölçmelerinin hukuk devletinin gereklerini yerine getirmesiyle, işlem süreçlerinin ve iş akışlarının açık ve net olarak saptanmış olmasıyla; kurallara uyma, belirgin bir sorumluluk taşıyan nitelikli personelin çalıştırılmasıyla ve yeterli kontrol düzenekleriyle güvencelenmişse sağlanır.
➤ Standartlar Açıkça Ortaya Konulmalıdır.	Teknik-bilimsel yaşamın düzenlenmesinin bir aracı olarak normlaştırmanın sonuçları göz önünde tutulmalıdır ve tekniğin bilinen kuralları uygulanmalıdır. Kalite parametreleri ve standartlar sürekli olarak denetim altında olmalıdır. Bunların gerektiği kadar somut ve esnek olarak kullanılabilir biçimde tanımlanmaları zorunludur.
➤ Mekansal Temel Veriler, Güncel ve Bütün Olarak Yürütülmeli-	Mekansal temel veriler, kullanıcıların gereksinmelerini karşılamak için, güncel ve tam olmak zorundadırlar. Bu verilerin, kurum tarafından

dirler.	resen ya da başvuru üzerine düzenli olarak güncellenmeleri gerekir. Yoğun istemin olduğu ve sık sık değişikliklerin yapıldığı bölgelerde, geo-topografya için, mükemmel bir güncellenmenin sağlanmış olması gerekir. Taşınmazlar kadastrounda, tüm araziye kapsayan bir güncelliğe ve tamlığa yönelik yüksek istem oluşmaktadır. Bu istemler, nedene ilişkin yaşatmayla, sürekli güncel tutulmayan veriler için de sağlanmalıdır.
➤ İdari Usul Hukuku Önemli Bir Dayanaktır.	Taşınmaz sınırlarının belirlenmesi, sınır noktalarının işaretlenmesi ve yeni parsellerin oluşturulması içinde olmak üzere parsellere yönelik ölçü karnelerinin kadastroya aktarılması, kadastroda dökümlenen bilgilerin diğer değişikliklerinin saptanması amaçlı yönetsel işlemler için, genel idare hukukunun düzenlemeleri geçerlidir; sektöre özgü bütünlüyci düzenlemeler, işlemlerin kolaylaştırılmasına ve hızlandırılmasına hizmet etmelidir.

5. Gelişme

➤ Taşınmazlar Kadastro ve Ülke Ölçmeleri Sürekli Geliştirilmelidir.	Kamu ölçmelerinin işlevlerini gelecekte de yerine getirebilmesini sağlamak için, ülke ölçmelerinin ve taşınmazlar kadastrounun sürekli olarak geliştirilmeleri, yanı sıra verilerin ve bilgilerin sürekli güncellenmesi gerekir. Bu amaçla, bu çalışmalar için söz konusu olan masrafların minimize edilmesini sağlamak üzere, uygun teknik olanakların kullanılması zorunludur.
➤ Kullanım İlkesi Ters Dönemekte, Kullanıcı Sorumluluğu Öne Çıkmaktadır.	Kişileri ilgilendiren verilerin kapsamı bakımından, yasaların görünümünde, bir yandan ölçme ve kadastro kurumlarının sorumluluklarının yapılandırılması, öbür yandan ilgili kullanıcıların sorumluluğunun belirlenmesi konularında bir paradigma değişikliğinin ortaya çıkması gerekli olmuştur. “Açıklık ilkesinin korunması niyetiyle bir şeyin verilmesinin sınırlanması” ilkesinden, “Bir şeyin verilmesinin korunması niyetiyle açıklığın sağlanması” ilkesine geçiş gerekli görülmektedir.
➤ Diğer Kurumlar Verilerin Elde Edilmesini Kolaylaştırmalıdır.	Resmi olan ve olmayan kurumlar, ölçme ve kadastro kurumlarına, değişikliklere, onamalara ve önlemlere ilişkin mekansal temel verileri ilgilendiren bilgileri zamanında bildirmek ve belgeleri bu kurumların emrine vermek zorundadırlar. Bu, bilgi sistemlerinin güncelliğinin ve tamlığının sağlanmasına hizmet eder.
➤ Mekansal Temel Verilerin Kapsamlı Kullanımı Güvencelemelidir.	Doğal kaynakların ekonomik kullanımı bağlamında, kamu ölçmelerinin mekansal temel bilgi sisteminin, tüm sorumlular tarafından, planlama ve yönetim uygulamalarından sorumlu kamu yönetimi birimlerine dayandırılması gereklidir. Tüm kamu sorumlularının kamu ölçmelerinin mekansal temel bilgi sisteminin kullanılması için yükümlü kılınması da, kamu çıkarı doğrultusunda önerilebilir.

Çevirenin Notları 2

Bu belge, Almanya’da “kamu ölçmeleri”nin yapılandırılması çalışmalarının “**ilkeler belgesi**”dir. Yani bu belge, kamu ölçmeleriyle uğraşan, bu alanla ilgili tüm kişileri ve kurumları bağlar.

Bu belge, yaşanan bir ülke pratiğinin bir eşiğinde, başlayacak yeni bir dönem öncesi benimsenmiş, süreçlere yol göstermesi için kabul edilmiş bir belgedir.

Bu çeviriyi meslektaşlarımızla paylaşmak istememin nedeni şudur: Bizim ülkemizde de kamu ölçmelerinin kapsadığı alanda birçok tartışma yapılmakta, ama bu tartışmalardan ortak bir akıla ulaşılamamaktadır. Her tartışmacı kendi önermelerine kara sevda düzeyinde bağlı kaldığında, bunlarda ısrar ettiğinde, olması gereken uzlaşmalar yakalanamamaktadır. Ayrıca da bu tartışmalarda, somut olarak bir ilkeler belgesine ulaşılması amaçlı konulmamaktadır. Bu hedefe varmak için bir takvim yapılmış da değildir. Dayanılacak ilkelerde ortaklık sağlanamadığında, politikalar, hedefler ve çözümler konusunda ortak bir payda yakalanamamaktadır. Enerjiler bir sonuca dönüşmemektedir. Umutsuzluklar yaratılmaktadır. Zaman geçmektedir, zaman kaçırılmaktadır.

Ülkemiz ileri uygulamalarla bütünleşmekte zorlanmaktadır. Kolay olması gerekenler, zora koşulmaktadır. Kendini yineleyen, ama bir yenilenme doğurmayan tartışmalar yapılmaktadır.

Bu nedenlerle, umarım ve dilerim ki, ülkemizde de, kadastro, toprak düzenlemeleri ve taşınmaz değerlendirme ve diğer arazi yönetimi alt konularında birbirimizi sabırla dinleyerek, anlamaya çalışarak ortaklaşmış bir ilkeler belgesi üretebiliriz... Yöneticiler değişse de, yenilerini bağlayan ortak bir zemin, bir dayanak oluşturabiliriz...

Dilerim bu çeviri, bu amaca ulaşmada bizlerin çabalarına bir katkı sağlar.